

(0/38)

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

DE DIJOUS Á DIJOUS

PER lo vist el sistema de obstrucció posat en planta per les minorias, encare que no's portés fins á les seves últimes conseqüències, à n'en Maura li donava tan gust com si li freqüessin la cara ab una gatosa. Apeantse de la seva superbia tracta de posar... y a tal efecte demana pariment.

Las minorias s'avingueren á cessar en la seva actitud, sempre que per la presidència del Congrés els hi fos donada la satisfacció á que tenen dret, pels desaires que havian rebut y pels atropellos al reglament y fins á certes lleys que s'havien comés ab la major *sans façon*.

En Maura s'hi avingué; pero ab aquesta avenencia en Romero Robledo quedava en descubert, motiu pel qual els dos comparses han arribat á punt de rompre.

Aquesta qüestió ha donat lloch á llarchs y empenyats debats, removentse l' punt de les incompatibilitats, de la qual, tant s'ha vingut abusant pels amichs del govern. Algú s'figura que l' tractar aquestes qüestions es temps perdut, y no obstant res mes propi de un Parlament que procurar que s'cumpleixin las lleys ab tota imparcialitat y decoro.

De totes maneres, en Maura, que ab la seva xermecha se'n emporta sempre que vol els aplausos de la majoria, parlamentariamente ha fracassat.

Un periòdic enumera alguns dels projectes de lley que s'arrossejan y que difícilment arribaran á prosperar. Entre ells s'hi contan els següents:

Reforma de les lleys de administració local y provincial.

Ferro-carrils secundaris.

Organització dels serveys de intendència y intervenció de l' Administració militar.

Regularisació y millora del canvi exterior y sanejament de la moneda.

Autorisació al ministre de la Guerra per reorganizar els serveys del seu departament.

Liquidació y pago de obligacions procedents de Ultramar.

Supressió del impost del 3 per 100 del producte en brut y 1 de transports sobre carbons minerals.

Responsabilitat civil dels funcionaris públics.

Y una porció de modificacions y aclaracions de la lley de pressupostos, y un número regular d'actas graves, y quatre ó cinc interrelacions que han quedat en l'aire y distints projectes relatius á assumptos de iniciativa particular.

En les comissions obran projectes tan importants com el de sanejament de la moneda degut al senyor Osma y alguns altres mes trascendentals.

Res de això passa, ni es possible que arribi á passar mai, perque si unes coses son absurdas, les altres no tenen res de viables. De lo qual se'n dedueix la impotència absoluta de n' Maura per fer cosa de profit.

El seu propòsit se circumscriu á aguantar-se contra vent y marejada... y l' país que s' fastidíhi. Diguin les persones imparcialmes agenes á la política si això pot tolerarse.

Ara s'disposa á suspender les sessions de Corts, pera buscar nous èxits polítichs en el viatje regi.

Acompanyant al monarca tracta de consolidar la seva personalitat política.

Per tot arreu somia èxits, encare que hajin de ser de guardarropia.

Pero es més que probable que aquesta vegada com tanta altra li surti'l tret per la culata.

PEP BULLANGA

En vigilias de un viatje

A està decidit: vindrà á Barcelona. Vindrà'l rey acompañat del seu primer ministre responsable.

No sabém si fora més prop diro en altres termes: vindrà en Maura escudat en las institucions.

Tals han sigut las ponderacions del ministre de las gallardías, qu' hem de do-

nar per més apropiada la segona forma que la primera. En efecte: el defensor de n' Nozaleda presúm y s'alaba de obtenir á Barcelona un gran èxit que acabi de solidar la seva posició política, que l' posi en situació de ser alguna cosa més que l' jefe de un partit turnant. En Toni aspira á convertir-se en el Bismarck d' Espanya, en un nou canceller de ferro; pero com que l' ferro en la seva naturalesa no hi es, haurá de contentar-se ab ser en tot cas un canceller de llaua.

Y ha disposat qu' en la nostra Barcelona, centre industrial per escelencia el manipulin y l' elaborin, com si s' tractés d' elaborar un embut ó una ruixa-dora.

A Barcelona, tothom ho sab, els monárquichs es cassejan. Son pochs y estan desacreditats després de una trentena de anys d' exercir el més ignoble y odiós dels caciquismes. Y no obstant, se traballa desaforadament pera donar, ja que no altra cosa, un barnís de monarquisme á la recepció regia.

L' Ajuntament està sense recursos y sobre tot sense ganas d' empenyarse pera certas coses de pura fanfarria, y no obstant es necessari enlluixar als babaus ab determinadas manifestacions ostentosas y dispendiosas. Que l'is que passan fam per

efecte de la crisi se distreguin y s'assombri; que l'is badalls de la gana se pugui fer interpretar sempre que convingui, com á bocas badades per l' administració.

No sabém qui al últim correrá ab els gastos... Basta'n consignar que no sent el poble qui l'is fa, no ha de ser tampoch el poble qui l'is aboni... y fins creyém que donarà una prova de bon sentit abstinentse de disfrutarlos. Que s'divideixin els qu' estan de broma. El poble està avuy massa serio: pesa sobre ell la tristesa de la miseria, y tots els remeys que pel cas pugui donarli en Toni ja se sab quins son... A Valladolit pera més informes.

Enhorabona secundin els plans del aspirant a canceller els nozaledistes de totes las castas y de tots els pelatges. Molt que agrahirli tenen els clericals, y es encare molt mélo lo que d' ell se'n espera. Vajin, donchs, á rendirli vassallatge aconvojats pels dos bisbes que manténen á Barcelona y dirigits pel titulat Comit de Defensa social y demás confraries qu' embossadas ab la capa de la religió aspiran al predomini de aquesta ciutat y al de tot el país. Ells han de ser en tot cas els més dignes alabarros de n' Toni, que ha prés al seu càrrec la missió de africanisarnos.

Pero hi ha uns altres elements que 'ls hi poden fer bon costat. Me refereixo á certa casta de regionalistes, de la classe de clergials y de burgesos.

Tal vegada haurém de agrair el viatje regi, per que haurà servit pera desemmascarar de una vegada á un bon número de companys de causa, que sols hi eran per lo que 'ls convenia en el sentit més material y interessat de la paraula.

En Toni haurà tingut la bona mà de posarlos en roda. Ja n' hi ha una pila que han pactat ab ell, comprometentse á fer bondat y á ser uns cortesans perfectes si se 'ls favoreix ab determinades condicions propicias als seus interessos particulars. Fins aquí arriba 'l seu regionalisme.

En Maura 'ls ha enllepolit ab las sevas promeses. Ells que formin en la comitiva dels monàrquichs, que aleint l' entusiasme que ha de donar reals al viatje regi, y si traballan bé y la cosa surt com en Toni desitja, cap inconvenient tindrà ab recompen-sarlos ab una serie de concesions.

Crech que no tenen motiu pera queixarse 'ls purs, els intransigents, els que s' oposan á secundar els designis de 'n Toni y 'ls compromisos contrafets pels egoïstas, amichs de treure estella del viatje.

«No son, per ventura, uns entusiastas admiradors de la vella Catalunya? Donchs en aquells temps se feya aixís. Totas las franquicias, totas las inmunitats, tots els privilegis s' obtenian per gracia del soberà, per una especie de compra-venta, posant en pràctica aquell principi de las criaturas quan fan brats: «Toquém y toquém.»

—Jo—deya 'l rey—necessito diners per emprendre aquesta guerra. «Me 'ls pots proporcionar?—pregunta al pobla.

Y el pobla responia:—Sempre que 'ns entenguém, cap inconvenient hi tinch.

Y vení tot desseguit el pacte. Concedia 'l rey un privilegi y el pobla afliuixava la mosca bitlo bitlo.

Donchs lo mateix passa avuy.—Vinguin aplausos, vingu actes de cortesania—diu en Toni.

Y 'ls altres pregunten imitant al gallego del quènto:—Y cuant voy ganando?

En Toni 'ls ensenyà la sona neutral; y ja 'ls tenen á tots ells, als frestechs, als autonomistas *enragés*, als que res volfan del poder central, convertits en una cunilla de gossets d' aigua fent saltitrons y remenant la qua.

Podrán aquests nutrit las filas dels entusiastas, mentrels els altres pican de peus y roncan de despit. La *Lliga regionalista* s' afliuixa y 's deslliga.

Lo que no 's deslligarà, ni 's afliuixará per res—de això n' estém segurs—es l' esperit del pobla de Barcelona, eminentment republicà.

Si algú estimul necessitès per afermar la seva cohesió y reforsar la seva unitat, aquest estimul se trobarà en la mateixa insensatés de 'n Toni, al aconsellar un viatje regi, en els precisos moments en que aquest resulta més inopòrt.

No bastan totes las festas que 's combinin per amagar la miseria que 's ha apoderat de aquest pobla laboriós, deguda á la mala sombra dels seus governants. No bastan tampoc totes las promeses afalagadoras que se li fassin, pera desviarlo un punt del camí que 's li trassat. Res espera ja dels que l' han perdut; tot ho confia en el seu propi esfors. El pobla de Barcelona, republicà avuy, ho sera més encara, si es possible, després del viatje regi.

Es inútil que s' esforsin en ferlo apareixer en discordancia ab las sevas conviccions. Radican aquestas en la seva ànimica y en lo més fondo de la seva conciencia, y no s' alteraran per res ni per ningú.

Medis tindrà 'l pobla de posarlos de relleu de una manera indubitable y seria. Amos dels nostres sentiments, y no tolerarán que ningú s' atreveixi a falsificarlos.

P. K.

COSAS QUE PASSAN

O fa molts días una pandilla de carcundas se presenta en un teatro, resolta á impedir la representació de una sarsuela titulada *Patria nueva*, en la qual se fan algunas alusions, per cert molt mansas, al rey de las húngaras y á una adorable familia.

A lo millor de la representació y quan una artista s' disposava á alsar la camà pera ballar un can-can, els carcundas van desbotar. Crits, escàndol, amenaces y dos tiros. Un' alarma espantosa. El públic indignas disposants á caure sobre aquells cafreys y a fells'hui pagar car el seu desvergonyiment.

La policia qu' estant al corrent de las sevas intencions ja 'ls hi havia de impedir l' entrada en el teatro, l' hasgué de protegir contra la furia dels espectadors, limitantse, perque no 's digués, á portar-ne mitja dotzena á la cangrí.

La representació suspesa va continuar fins al final sense novetat... Y no obstant *Patria nueva* no ha tornat á representarse.

«Per quin motiu?

Senzillament: al endemà dels fets, dos carcas influyents, diputat provincial l' un y director l' altre de un diari, van personarse en el govern civil, celebrant una entrevista ab el governador civil Sr. Es-pinos.

«Qué varen dirli? No se sab.

Pero lo que no ignora ningú es que 'ls carcundas s' ufanan de que havien lograt ficar la por al cos al governador de la província. Deyan que tantas quantas vegadas se posés en escena *Patria nueva* anirian al teatro y armarijan el gran escàndol del sigle. Y per fi asseguravan que 'l governador acquinat els havia donat la seguretat plena de que *Patria nueva* no tornaria á representarse.

Y en efecte, sigui per prohibició directa, sigui per que 's fes la forosa al empressari, *Patria nueva* va ser retirada del cartell. Y un' obra que 's representa sense novetat per tot Espanya, no 's pot posar en escena en un teatro de Barcelona.

Els partidaris del rey de las húngaras poden al-

barse de haver conseguit de un governador de 'n Maura, lo mateix que conseguiran si fossin ells els que manessin.

**

Ara presentem un exemple que pugui servir de terme de comparació.

Suposém que un dia entre un fabricant y 'ls seus traballadors surgeixen tals diferencies que donan per resultat una vaga.

El fabricant se proposa traballar y recluta esquirols y més esquirols. Els traballadors s' indignan, se reuneixen davant de la fàbrica y començan á rompre 'ls vidres á cops de pedra y acaben per amenassar y fins arriban á vies de fet ab els intrusos que 'ls hi han pres la feyna.

Naturalment, la forsa pública ne fa una agafada.

Pero al dia seguent se presentan dos comissionats dels vaguistes al govern civil, s' encaran al governador y li entaulan la qüestió ab els següents termes:

—Senyor governador: sàpiga y entengui que mètres el burgès s' empenyi en traballar ab esquirols, nosaltres repetirem l' escàndol de ahir. Estém resolts á tot, á trencar vidres y á badar caps. Ara votem fassi lo que millor li sembla.

**

Fins aquí 'l cas es enterament igual á lo succehit en el teatro Granvia.

Y per ser també iguals las consequencies, el governador civil hauria de cridar al fabricant y diri:

—Senyor meu, això no pot anar. Jo no vull de cap manera que 's pertorbi l' ordre públic. Per lo tant, ja ho sab, ó despedeix als esquirols y para la fàbrica en sech ó jo pendré las meves providencias per ferlo plegar.

«Es aixís com procediria un governador si 's presenta un cas per aquest istil? Voleu dir que 'ls comissionats que li anessin á fer la por, no sortirian del govern presos y agarratos, camí del châlet del carrer de Amalia?

Donchs perquè lo que no 's consideraria licit ni tolerable tractants de una fàbrica, s' ha de considerar no 's sols licit, sino també atendible tractants de un teatro? Quina diferencia hi ha entre aquests dos establiments? L' un y l' altre viuen al amparo de la llei; l' un y l' altre contribueixen á las cargas del Estat; l' un y l' altre estan en el cas de invocar á favor seu la protecció de las autoritats en l' exercici de la llibertat del traball.

Y no obstant, als uns se 'ls protegeix y als altres se 'ls cohipeix; als uns se 'ls ampara y als altres se 'ls reveta.

Vels'hi aquí un contrasentit incomprendible. Atenent á que a Barcelona no es licit lo que ho es en el restant d' Espanya, una prova de cantonalisme gubernamental. Atenent á que 'ls excessos carcundas son tolerats, amparats y satisfets, y que las transgressions obreras, ab tot y tenir en favor d' elles l' attenuant de la miseria y de la desesperació, son rudament reprimidas y castigadas, una mostra flagrant de desigualtat y de injusticia.

Y això no 's pot consentir en un país mitjanament organiat, en el qual las lleys vulguin dir alguna cosa, y las autoritats serveixin per alguna cosa més que per atropellarlas.

Tal-lá, tal-lera en lo referent als *meetings* obrers pera tractar de la qüestió de Alcalá del Valle.

Per tot Espanya han pogut celebrarse sense inconvenients: únicament á Barcelona s' han prohibit.

Davant de la perspectiva de que 'ls interessats, forts y segurs en el seu dret, tractaven de congregarse en un lloc tancat ó en la via pública, ha sortit al carri un luxo extraordinari de guardias civils y agents de policia, d'hient ab son mut llenguatge:

—Aquí no hi ha més dret ni més tort que aquests maus y aquests garrots.

Y vingui perturbar la tranquilitat dels transeunts, y escorcollarlos al mitj del carrer, y detenir als que portan un' arma ni que aquesta sigui un trempolam.

Pero, senyor, costa tant de permetre lo que la ley autorisa? No tenen las autoritats medios suficients d' enviar els seus delegats á la reunio pública y d' exigir responsabilitat á qualsevol que 's extra limiti? Y donchs á que venen aquestas prohibicions y aquest omplir els carrers de bicornis y teresianas?

El Sr. González Rothos, qu' en sos primers temps semblava amant de la llei y amich de la justicia, s' ha anat malejant y avuy no està ni de bon tres á l' altura de la seva missió. Cada dia's torna menos Rothos (un nom estranger que fa concebir esperances de serenitat y respecte al dret agé) y en cambi cada dia's torna més González (l' apellido que portava en González Brabo.)

El passat diumenge va entenir en una serie de camàndulas als que havian anat á posarli en coneixement la celebració del *meeting*... Que si, que no, que ja veuré lo que 'l govern determina. Y tot seguit foras al carrer, y á continuació escorcollaments, atropellos y detencions. Y per últim reunió de detinguts en el seu despaig, en la qual y sens dupte per enternirlos, fins els hi va parlar del proxim viatje del rey, terminat lo qual tothom al carrer.

—Y aquí dió fin al sainete
perdonad sus muchas faltas.

Això no es governar, Sr. González. Això es senzillament perdre l' centre de gravetat y l' equilibri, y erigir en sistema l' arbitrarietat y l' capricho.

Lo millor que podria fer pera no acabarse de desacreditar seria anar á pendre possessió del càrrec de diputat per Salas de los Infantes. Està vist que Barcelona li vé massa gran.

P. DEL O.

D IUNHEN que durant l' estancia de D. Alfonso à Barcelona, vindrán barcos de guerra de no sé quantes potencias extrangeras.

Més barcos dels que 'va ren venir quan la vi-

sita de D. María Cristina llavors de la Exposició Universal!

Y no 'n van gastar poca ni gayre de pólvora en salvax!

No obstant, vuit anys més tard, Espanya perdria las colonies, entre la indiferència general de aquelles nacions que 'ns havian expressat las seves simpatias.

No hi ha que fier de las magarrufas de las nacions extrangeres: son carinyos que matan.

Es molt laudable que s' haja constituit á Barcelona la delegació del patronat regi pera combatre la titulada *trata de blancas*.

Forman aquesta delegació un gran número de dames fines y ricas, en sa major part de l' aristocracia. Y tant com aristòcrates y ricas y fines son també molt religiosas, y en sa consecuència, estan molt ben relacionadas ab els convents de monjas.

Lo qual facilita de una manera extraordinaria 'l cumpliment de la seva missió.

—Preguntan de quina manera?

M' explicaré.

Es un fet que no admet duptes, que una bona part de las noyes que cauen en els abismes de la prostitució donan aquest mal pas per la impossibilitat en que 's troben de guanyar-se la vida honradament. Es la miseria la que las arrasta.

De ferball n' hi ha poch, y 'l poch sempre irrisori.

Y per què 'l traball escasseja y no 's paga?

Senzillament, porque 'ls convents de monjas el monopolisan. Ellas, per viure en comunitat y per utilitzar de franca la mà d' obra de alumnes y assiladas, poden ferlo més barato que ningú. Y quén ha de fer les infelissas obreras pera no morirse de gana?

Si 'l patronat no posa coto á la competència de mala llei dels convents, y es de temer que no ho farà, ni 'n intentarà sisquera, la seva acció resultarà del tot contraproduent.

En lloch de reprimir la *trata de blancas*, encara la fomentarà.

—L' emperador de Alemanya sembla que 's va enamorar d' Espanya.

De primer una visita á la ria de Vigo. Y ara últimament un' altra al port de Mahón.

—¿Qué serà? ¿Qué no será?

Lo que fuera sonarà.

També 'ls republicans tindrem ocasió de rebre la visita del més ilustre representant de las nostres ideas, del insigne Salmerón.

No li aixecaré archs de triomf; pero li aixecaré alguna cosa que val més que 'l ramat y la percalina, y qu' es molt més radiant que las iluminacions. Li aixecaré el tribut dels nostres cors republicans.

La recepció que 's prepara al gran apóstol de la democracia serà més esplèndida que may. Y això qu' ell no pot concedir gracies ni favors, sonas neutrals ni marquesats.

Pero en cambi pot traballar y traballa ab eficacia per l' adveniment de la República, aspiració suprema de la immensa majoria del pobla barceloní.

A Béjar s' ha resolt una *huelga* molt empenyada, entre l' alegria general dels traballadors y dels patrons.

En proba de satisfacció, varen llansarre las campanas al vol.

Pochs cassos se registran com aquest.

Y no obstant, la solució de la *huelga* de Béjar hauria de ser la norma general, si en las diferencies entre 'ls dos elements de la producció s' ofeguessin totes las qüestions de amor propi, pera deixar exclusivament lliure 'l pas al esperit de justicia.

En Zulueta ha desistit d' explanar en el Congrés la seva interessant y profitosa interpellació respecte al inter-cambi ab Amèrica.

No trobant ambient propici en aquella casa, ha decidit anar-lo á buscar en el pais.

Ab els governs actuals no hi ha que contarhi pera res que sigui de profit.

Per ells no 'n hi ha més inter-cambi que 'l anar-se passant la cullera grossa del pressupost.

Días enrera va aparèixer en la *Gaceta*, figurant sancionada per el rey y refrendada pel ministre, una llei sobre la venda de material vell que no havia rebut encara la sanció del Senat.

El ministre del ram ho va atribuir al descuyt.

SERMÓ MODELO

Sentit aquest, sentits tots.

Estimadíssims oyents:
Que 'ls temps avui son dolents
es cosa tan neta y clara,
que fins el mateix Sant Pare,
home de tacto increible
y únic mortal infalible,
dimecres va declarar
que sió no pot continuar.

La religió està perduda;
el germà al germà no ajuda;
las noyes, avans tan santas,
fuyen ab els seus amants;
tot cedeix del or al trinch,
el pa va a cinquanta cinc,
els petits tenders s'ofegan,
las fàbricas bonas plegan,
y 'l que al fi de la jornada
pot menjar una arengada
ab un traquet del Priorat
mes ó menor batejat,
dech dirous ingénument
que ja pot estar content.

Ara bé, germáns del cor;
d' aquest desgavell tan fort
qu' està portantnos per graus
á can Taps ó can Pistrats,
el verdader autor qu' es?
Vosaltres y ningú més!

Olivant las reglas puras
de las Santas Escripturas
y despreciant las lissóns
que 'l clero en mil ocasions
ha tingut ó bé donarvos,
creyent així emanciparvos
no heu volgut fer cas de ré,
heu abandonat la fe
y abrazzant la insulsa escola
de la alegre xirinola
y apuntantvos en las llistas
de quatre propagandistes,
en brassos un heu llenats
dels apòstols del pecat.

Aixó es obrar molt de fluix,
perque qué us dará en Lerroux?
Poden arreglá aquest mon
en Blasco, ni en Salmerón,
ni en Morayts, ni en Nougués,
ni cap d' aquests baladres
que venen ab sa eloquència
á ferros la competència
ab l' idea de lograr
que 'l clero hagi de plegar?
Tot' aquesta gent de fama,
qué hi porta en el seu programa?
Lo de sempre: liberalitat,
ciència, solidaritat,
esperances falagueras,
drets de trenta mil maneras,
tendències al socialisme,
molt progrés, molt altruisme,
molta revolució en tot...
però del cel |ni un sol mot!

Digueume, estimats germáns,
com voleu que ab aquests plans,
barreja de tonterias,
despropòsits y heretgies,
varias voltas condemnadas
per las potestades sagradas,
com voleu que 'l pobre obré
avuy dia vagi bé
y tingui traball constant
y pa y bacallà abundant?
D' aquesta emancipació,
d' aquest progrés redemptó,
d' aquestas mil excelències
qu' en mitins y conferencias
us vé prometent la colla,
dn' heu tirat cap tros á l' olla?
Sabeu que may cap pais,
ficat en un ball aixís,
hagi pogut fer res més
que marxi en tot al revés
y al sé á l' hora d' arrossar-se
eternament condemnarse?

Obrfu els ulls, germans meus;
fugíu dels moderns juheus
que us volen dur pas á pas
á casa de Satanás
per fer la travets á Roma.
Nostre Senyó es molt bon home,
y si veu ben clarament
que 'l vostre arrepentiment
es una cosa formal;
si torneu al vell cassal,
y reseu ab contricí,
y no perdeu cap sermó,
y deu algunes pesetas
per las pobres animetes,
el Senyó us perdonará,
tot tornarà á anar com ça,
tindret traball y salut
y un vestit nou de vellut,
y 'l dia en que la mort trista
us clavi al demunt la vista,
pagats gastos parroquials,
cerà, enterró y funerals,
nets de bossa y nets de fel,
tots tots anireu al cel!

C. GUMA

¡Y VIVA LA PEPA!

o inocente en paz vivia...

Y en mitj d' aquesta ignota pau, creya una pila de coses.

Per exemple:
Creya que la llei era igual per tots;

Que las amenassas á la autoritat constituirian un verda-

der desacato;

Que del Pla de Palacio al carrer d' Amalia s'hi anava en menos que 's canta un credo;

Y que 'ls governadors civils, fossin interins ó en propietat, eran sempre persones serias.

Afortunada ó desgraciadament, que aixó no he acabat de determinarlo, l' altre dia vaig caure del burro.

Ni es cert lo de la igualtat dintre de la llei, ni las amenassas á l' autoritat significan res, ni del Pla de Palacio s'va al carrer de Amalia ab la facilitat que

jo 'm creya, ni 'ls governadors posseixen sempre la serietat que la gent s' imagina.

¿Cóm els he fet aquests descubriments?

Anant al teatro Granvia y aturantme cinch minuts davant de la porta.

El dia anterior s' hi havia estrenat un' obra, *Patria nueva*. Atrets per certas alusions al seu rey que en la zarsuela figuraven, els carlistas havien audit en el teatre decidits á protestar á la seva manera, y á lo millor del espectacle, sense encomenar-se á Deu ni al dimoni, ó potser encomenantse á la vegada de dimoni y á Deu, ipim, pum! havien comensat á tirar tiros, ni més ni menos que quan corrían per la montanya, saquejant pobles y assaltant trens.

—S?—vaig dirme jo el dimecres, al enterarme de l' hassanya dels digníssims súbdits del rey de las húngaras:—s' ha de veure qu' es aquesta zarsuela. Quan els gossos lladran, alguna cosa senten. Quan els carlins la reben á tiros, algo tindrà de bo.—

M' arribo al Granvia... y llavors va ser quan vaig caure del carca.

Patria nueva no 's feya.

Perque'l senyor governador interí l' havia prohibido.

Y 'sant de qué l' havia dictada aquesta prohibicio?

L' havia dictada—prepàrinse á sentir la cosa més extraordinariament assombrosa que han escoltat humanas orellas—l' havia dictada perque uns quants personatges carlistas, presentantse en quadrilla y ab el major respecte al govern civil, havien manifestat á la primera autoritat de la província que estavan resolts á no tolerar una segona representació de *Patria*

lacio:—ó 'm fa agafar á tal dona portantmela immediatament á casa, ó no responch de lo que pugui sobrevenir.

—¿Per qué? ¿Qué li ha fet la desditxada?

—S' ha negat resoltament á donarme 'l sí, y aixó fereix els meus sentiments amorosos.

—Cuyti, senyor governador!—dirà un altre:—Si vol evitar un estrupici, vaji á casa 'l meu sastre y mánili que 'm deixi estar tranquil.

—¿Qué succeix?

—Pues friolera! M' ha portat el compte y s' empenya en que li haig de pagar... ¡Aixó... vaja, aixó ofens el meus sentiments monetaris!...

—¿Que ab aquestas suposicions exagero?

No ho crequin. Qui fa un cove fa un cistell, y en una ciutat ahont passa com la cosa més natural del món y sense que hasta las pedras se sublevin, lo que ha passat ab *Patria nueva* y 'ls carlistas, pot admetre tot, per descabellat y absurdio que sembla.

Perque lo estupendu del fet no es 'l fet en si, sinó la vergonyosa indiferència ab que las autoritats, la prempsa, las «classes directoras» y fins el públic l' han acceptat.

Y encara hi haurà intelectuals cándits que vindràn dihent que Barcelona es una finestra per la qual Espanya veu Europa...

No, senyors meus, no. No es Europa lo que 's veu per aquesta finestra: es Sant Boy.

FANTÁSTICH

Els consells de fra Pallofa

—¡Dejuneu, fills meus, dejuneu! Jo us ho recomano.

Patria nueva y que si l' obra 's posava, tornarián al teatro y repetirían el tiroteig, y si tant s' empipavan, arrasarián el local, no deixat del modest coliseu perda sobre pedra ni fusta sobre fusta.

—Pero ¿per qué tanta indignació?—preguntá ab la major bonhomía el governador interí.

—Perque *Patria nueva* ofén els nostres sentiments polítics.

—¡Ah!—va fer llavors el Ponci, completament convencut.

Y en lloc de cridar al jefe de policia pera ordenarli que accompanyés á tots aquells caballers á la presó,—que no menos mereixian per la seva frescura—va enviar un recado al *Granvia* prohibit las representacions de tirotejada zarsuela.

El cas es tan colossal, que un en ell no sab qué admirar més: si la inconcebible despreocupació dels carlistas al anar á fer la por al govern civil, ó la mansuetud de l' autoritat al no ficarlos inmediatament á la garjola.

Lo que hi ha ara es que, iniciat el procediment y contant per endavant com se conta ab l' aprobació del governador, no serán pochs els que 's determinaran á seguirlo.

Quin inconvenient hi ha de haver? O 's tira de la corda per tots ó 's tira per ningú. Si als carlistas se 'ls reconeix el dret de fer suspendre un' obra que no 's agrada, ¿per qué no s' ha de reconeixre als demés el de fer suspendre lo que 'a n' ells no 'ls fassí goig?

L' argument no té volta de fulla. Aceptada la intangibilitat dels sentiments polítics, s' ha d' acceptar també la dels sentiments religiosos, la dels sentiments artístichs, la dels sentiments econòmichs, fins la dels sentiments passionals, si l' ocasió s' ho porta.

—Senyor governador—dirà qualsevol dia un ciutadà indignat, presentantse al edifici del Pla de Pa-

lacio:—ó 'm fa agafar á tal dona portantmela immediatament á casa, ó no responch de lo que pugui sobrevenir.

—¿Per qué? ¿Qué li ha fet la desditxada?

—S' ha negat resoltament á donarme 'l sí, y aixó fereix els meus sentiments amorosos.

—Cuyti, senyor governador!—dirà un altre:—Si vol evitar un estrupici, vaji á casa 'l meu sastre y mánili que 'm deixi estar tranquil.

—¿Qué succeix?

—Pues friolera! M' ha portat el compte y s' empenya en que li haig de pagar... ¡Aixó... vaja, aixó ofens el meus sentiments monetaris!...

—¿Que ab aquestas suposicions exagero?

No ho crequin. Qui fa un cove fa un cistell, y en una ciutat ahont passa com la cosa més natural del món y sense que hasta las pedras se sublevin, lo que ha passat ab *Patria nueva* y 'ls carlistas, pot admetre tot, per descabellat y absurdio que sembla.

Perque lo estupendu del fet no es 'l fet en si, sinó la vergonyosa indiferència ab que las autoritats, la prempsa, las «classes directoras» y fins el públic l' han acceptat.

Y encara hi haurà intelectuals cándits que vindràn dihent que Barcelona es una finestra per la qual Espanya veu Europa...

No, senyors meus, no. No es Europa lo que 's veu per aquesta finestra: es Sant Boy.

—¿Qué d'?

—Un refrán adobat:

«Per l' abril, cada meeting republicà 'n val mil.»

Un refrán adobat:

«Algunos tripulantes del vaporito se abalanzaron sobre el cañonero en que efectuaban los soberanos el paseo por la ría.

«Muchos de los tripulantes perdieron la gorra.»

Els hi està bé: porque hi anaven de gorra.

A Inglaterra s' ha fet extensiu á las donas el dret electoral.

Crech que aquí á Espanya no estaría de mes probarlo.

A veure si las qu' en apariencia portan las faldilles, serian en realitat las que portarian els pantalons.

Serà un espectacle bonich el que preparan els somatens armats de Catalunya, reunintse á Montserrat y proclamant á la Verge patrona de la institució.

Aquest acte será un dels números del programa de festas que 's preparan.

Y realisada aquesta especie de romeria armada, res mes.

Als somatens apatronats per la Verge se 'ls hi podrà dir allò tan sapigut: «Fiate en la Virgen y no corras.»

Un refrán adobat:

«Per l' abril, cada meeting republicà 'n val mil.»

Baixa la direcció del ex-arcalde M'Enrich s' ha organiat á Barcelona la joventut maurista.

—Ay, Senyor! Tant joves y tan clericals.

He sentit á dir que 'ls joves mauristas adoptarán un distintiu molt especial: la gorra de cop.

En Russinyol sempre que tiran á sobre del regionalisme la tatxa de separatista, surt dihent que aquesta imputació ha passat de moda.

Com si lo qu' es la essència pura de la secta pogués equipararse ab un barret ó una corbeta.

No obstant, tal vegada 'l Sr. Russinyol tingui ratió.

Els regionalistes del seu pelatje s' entenen ab en Maura, y aixó ja no es separarose, sino tot lo contrari, unirse.

Y aquestas unions ó concubinatges hi han sigut sempre molt aficionats. Quan no les realisan ab don Camilo, las efectuan ab en Toni.

Tot depén de la ganacia.

L' Eminentíssim s' ha despenyat ab una circular a propósito de la representació de dramas sacros.

No vol passar perque aquestas funcions s' efectuin en els teatres, y pels mateixos actors que «diariamente sirven al públic toda suerte de produccions inmorales y á veces impías.»

Vol dir l' Eminentíssim que aquesta condemna no reconeix per causa 'ls celos del ofici?

Perque vamos á veure: que 'ls cómichs de ofici representin funcions sacras, no hauria de donarli una alegria? Y que 'l teatro, de lloc d' escàndol qu' es, segons el seu punt de vista, s' transformi en lloc de pietat y de reculliment que no hauria de omplirlo de satisfacció?

O sino que 's fassin las cosas á l' inversa: qu' en las iglesies se posin obras de gran espectacle, ab un gran pet de bailarinas, y ja veurà l' Eminentíssim com serán á mils els impios que no deixaré perde una sola representació.

Una impresió dels marinos alemanys al visitar el port de Vigo:

—Els molts—diguieren—son insuficients, y la població bastant bruta; pero dintre de deu anys Vigo serà bella.

—Tant segurs están de que dintre de deu anys se'ràn ells els que li fassin la toilette, per l' istil dels yankees á la Habana?

Dos màximes xinas:

«Quan el Gobern es complascent, el poble tem á la mort perque la vida li es agradosa. En cambio, quan el rigor del poder resulta excessiu, no hi ha por de morir, perque la vida es insoportable.»

De aquestas dos màximes se'n dedueix que 'l poble xino no es tan indiferent com volen suposar als nobles estimuls de la humanitat y la justicia.

Cometen una verdadera iniquitat las nacions europeas, que, ab l' excusa de civilisarlos, l' enganyan com á un xino.

Parlant d' un jove embarcat
que segons diuen ja es rich,
—Me sembla,—va dir l' Enrich—
que ab mala medis ho ha guanyat.
En Pau li va replicar:
—Ja ho sabs que's meu prop parent?
L' altre respongué al moment:
—Prop-parent y es à Ultramunt?
J. COSTA POMÉS

—Sempre la trobo fent mitja
quan visito à la Tomasa.
—En canvi, quan jo la trobo,
sempre fa mitja... rialla.
A. RIBAS LL.

Un noy que's diu Sadurní
deya un dia à sa estimada:
—¿Com es que quan vens ab mí,
fas la cara tota així?...
Y ella digué apressurada:
—Es que per fe'l cos primet
m' extrenyo molt la cotilla.
Y ell digué tot satisfet:
—Pues no hi ha cap trate fet,
si no t' afuijas, pubilla.
EDUARD BAQUE

El noy de'n Peratons
ahir deya à la Pepeta
que sense ser gens poeta
casi sempre fa sonets.
Y es cert; puig es tan taujà
que sempre s'està dormint,
mes son pare l'veu sovint
y à despertar lo se'n va.
Y com fa els sons petitets
puig sola dorm una miqueta,
per xo deya à la Pepeta
que sempre està fent sonets.
E. PI GRAMÀTICH

En el mas de ca'n Rafà
à tants pobres com passaven
des de temps llunyans donavan
una gran llesca de pà.
A en Pep, pobre que's trobava
al mas el pà demanant,
—¿Qué far aquí? —tot passant
cert conegut preguntava.
Y en Pep qu' es molt de la gresca
va exclamar ab tò formal:
—Home, espero que ls de dalt
m' acabin de fer la llesca.
ARRÈS

ACUDITS

Un jove molt distret està de dependent en una botiga de gèneros.
Entra un parroquí que desitja parlar ab l' amo,

y, no trobantlo, s' dirigeix al dependent y li pregunta:
—¿Faría'l favor de dirme ahont es el principal?
—Sí, senyor—respón el dependent.—Dessobre l' entressuelo.

Un matrimoni viu en continua baralla, y no obstant el marit diu que passan tot el dia riuent.
Y ho explica així:

—La meva dona te un gènit del botavant, y quan pert els estreps, agafa lo primer que li ve a la mà y m' ho tira entre cap y coll. De aquí'l que rigüem sempre: quan me toca, riu ella; quan m' erra, rich jo.

Un capellà de poble ha anat eliminant als seus feligresos, à copia de volgúerse ficá en tot, y arriba

un dia que al pujar à la trona després de la missa, s' troba per tot auditori à una sola persona.

—Es molt deplorable—diu desde dalt del cubell—que no siguém més que vos y jo.

—Pero no estém pas sols, senyor rector—diu l' oyent.

—¿Que no estém sols?... ¿Qui més hi ha?

—Deu Nostre Senyor.

L' ensotanat, passantse la mà pel front:

—Teniu rahó... teniu rahó... Me'n havia olvidat completament.

Un pare de família no pert ocasió de instruir al seu fill, omplintli'l cap de nocións útils, sobre tot lo que veu.

Trobantse un dia passejant dintre de un bosch:

—Observa bé, y veurás que ls bolets surten sempre, ab preferència, en els llochs humits.

El noy, que no careix de imaginació, li respón:

—Vet' aquí perque tenen la forma de parayguas oberts!

TRENCA-CLOSCAS

P. ROBLEDO CELLE

Formar ab aquestes lletras degudament combinades lo títol de un drama català.

BABIL.

1 2 3 4 5 6.	—Nom de dona.
5 2 1 4 5 6.	—Ofici de dona.
5 6 1 4 2 6.	—Temps de verb.
1 2 3 6 5 2.	—Capital.
5 6 3 6 1.	—Vegetal.
1 4 3 6.	—Carrer da Barcelona.
2 5 6.	—Animal.
1 4.	—Nota musical.
1 6.	—Part del cos.
6 5 6.	—Animal.
5 6 1 6.	—Part del cos.
5 2 1 6.	—En los escrits.

A. CARARACH

GEROGLÍFICH

TOT	TOT
LO	LO
MI	MI

TN
EN
K

LL. CARBÓ C.

CORRESPONDENCIA

Caballers: Daniel Barba, Juan Marimón, Lluiset de Viladecans, Gandol, Noy de las mostras, C. Clará y Pau Xulapás: Pas possible.

Caballers: Enrich Doménech, Cararach y Alfonsino: Peut étre.

Caballer: Vicente Llopis y Cirera: Ni por esas.—Ra pevi: ¡Qui se'n recorda del mes d' octubre! Un hom ha de pensar ab tantas coses...—Pere Vidal: No s'ha arribat à enternir.—J. Rubricata: La seva poesia *Taca d'hivern* es pitjor que taca d' oli.—Antolí B. Ribot: N' esculliré algú. Li adverteixo, per xó, que la majoria son ripiosos y fats.—Un carrilayre: No fa gaire honor al gremi. Enmiralís ab l' amich Revoltós, qu' es tan bon carrilayre com poeta.—J. Costa Pomés: Queda meu.—Jaume Barrella y Ogüés: Vosté fa molta brometa ab la miseria, y aixó es digno d' una profunda gravetat. Estamos abocados a grans acontecimientos.—J. Montalbán: L' epígrama entra en tanda. Lo altre, si fos una xarada y no tingüés la extensió que li ha donat... encare —Narcís del Toro: Ara que ve'l dalló es l' hora de posar timbres... Y de ferse nombrar electricista poeta de la real daixonsas.—J. T. (Tordera), J. V. (Flix), Un republicà (Sitges), R. Casas, M. C. y C., J. X., R. P., C. B. y J. G.: Per diferents motius deixem d' insertar las cartas que 'ns remeten.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8

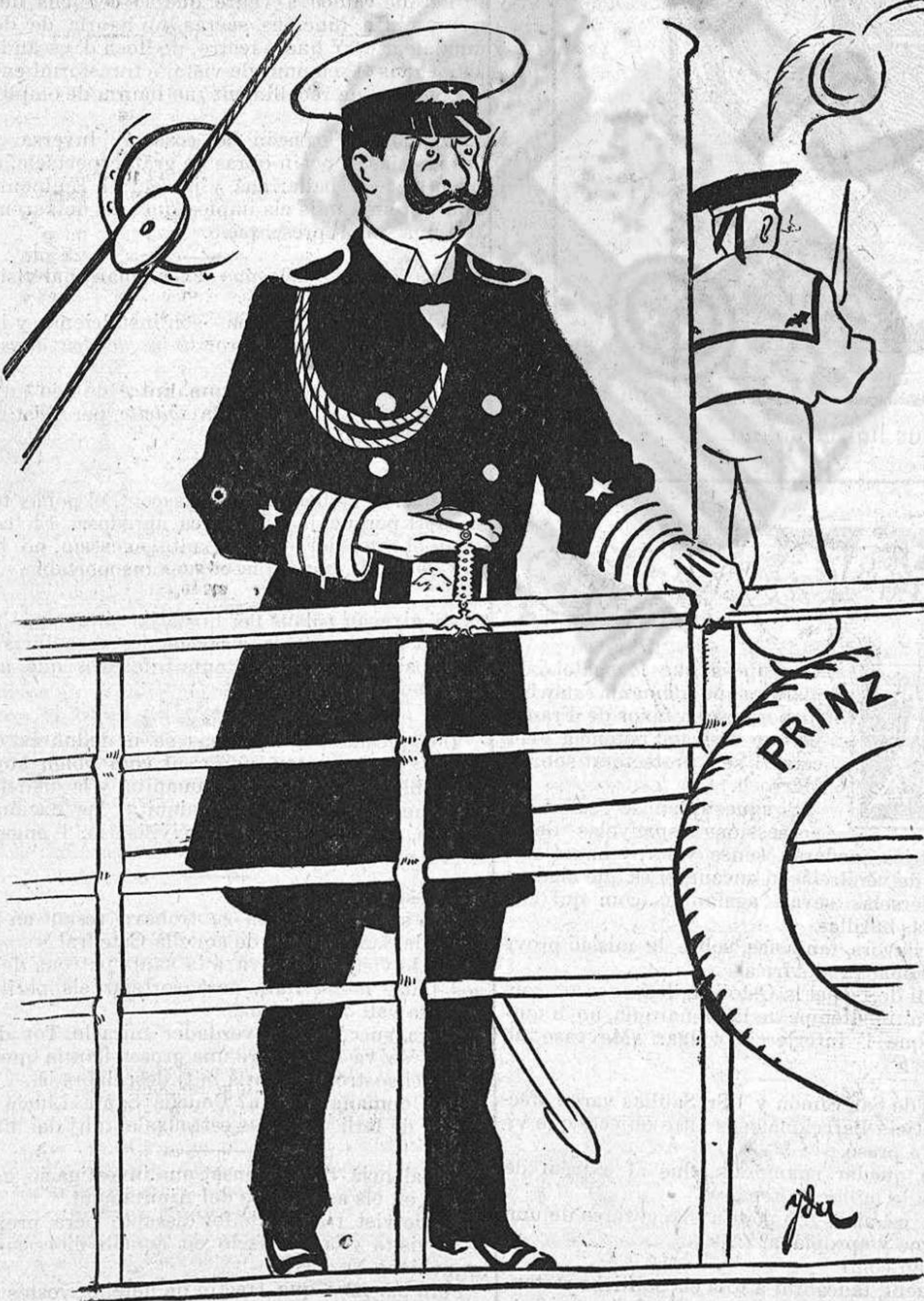
Tinta Ch. Lorilleux y C.

—Aul! Quedeu lliures per fer
lo que us semblí mes del cas.

(Lo qu' en realitat vol dir.
Perdigots, no hi falteu pas.)

Esperant una visita

—Dugas horas de retràs!... Ja's coneix que som à Espanya...

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

1. **XARADA.** —*De-li-ca-da.*
2. **ANAGRAMA.** —*Marencó-Menorca.*
3. **TRENCA-CLOSCAS.** —*La reina mora.*
4. **CONVERSA.** —*Taper.*
5. **GEROGLÍFICH.** —*Per sal una salina.*

Han endavinat totes ó part de les solucions del número anterior els caballers: Cararach, Juan Marimón, Ti momeo Barango, Un republicà y Noy de las mostras.

ENDEVINALLAS

XARADA

Caminant assedegat y ab el cor plé de tristes
segura total avall
com qui diu à las palpentes.
Me tenia acobardit
el trobar-me sense feyna
y el pidolà inútilment
cada dia en busca d' ella.
Vaig preguntá a un *hu dos-tres*
si sabia cap dressera
per evita camí en và
y així escursá la creu meva.
L' home en'm guida bondadós
y m' oferí 'l bot per beure:
un trago llarch que m' mullà
la gola tivanta, seca.
Per fi divisió els ulls
una resclosa y la riera
que permetian son pas
una amplia post y unas pedras.
Agafó del rech estret
el camí recubert d' herba
que 'ns va portá al peu mateix
d' un canyar, per quals escoletxes
rónegues una *prima quart*
vaig veure al sentir brunzenta
foria sotregada al pit
y com un gros mall batént'me!.

J. COSTA POMÉS

ANAGRAMA

Com es tant lo que *total*
la Mercé per la Quaresma,
un any que va anar à *Tot*
la baixareu tota seca.

S. CASELLAS G.